

ПРОТОКОЛ № 1

от среща на постоянната работна група по наказателни дела към комисия „Съдебна карта, натовареност и съдебна статистика”, сформирана с решение по протокол № 22/29.06.2016 г., т.5

31.03.2017 г.

Днес, **31 март 2017 г., петък, от 11.10 ч.**, след първоначално обща среща с работните групи по другите материи, започнала в 10.00 ч., в сградата на Висшия съдебен съвет се проведе среща на постоянната работна група по наказателни дела, сформирана към комисия „Съдебна карта, натовареност и съдебна статистика“ към Съдийската колегия на ВСС /КСКНСС/. Комисията, както и комисиите по другите материи, действа в рамките на постоянен механизъм за наблюдение на прилагането на Правилата за оценка на натовареността на съдиите (ПОНС) и Номенклатурата на статистическите кодове по видовете дела (шифрите), действащи от 01.04.2016 г.

На срещата присъстват:

1. Калин Калпакчиев - член на ВСС и председател на КСКНСС;
2. Мина Мумджиева – Софийски градски съд
3. Даниела Борисова – Софийски градски съд
4. Славка Димитрова – ОС Пловдив
5. Иван Калибацев – РС Пловдив
6. Милена Георгиева – РС Пловдив
7. Янко Янков – АС Варна
8. Силвия Обрешкова – РС Варна
9. Светослава Алексиева – РС Перник
10. Димитър Фикийн – Военно-апелативен съд

Предмет на дискусия са въпроси, свързани с възможностите за отчитане на натовареност на съдиите за дейности, които се извършват по приключени и оценени наказателни дела, както и други допълнителни дейности, необхванати към момента от системата на оценка на

натовареността на съдиите. Дискутираните въпроси и обединяващите уточнения са изложени в резюме, както следва.

Коефициентът за обезпеченията на граждански иск в наказателно производство – глоби и конфискации - го изравнихме с гражданските, но колеги от наказателни отделения предлагат да бъде по-висок, тъй като материалите, които трябва да прочете наказателният съдия, за да прецени, са много повече, и има основание в това тяхно предложение. Но това за в бъдеще ще остане.

Много елементи станаха в анализа. Например в оценките има много варианти – увеличаващи, намаляващи. С оглед да се опрости системата **има ли възможност да ги няма тези различни оценки и да се махнат тези увеличаващи и намаляващи коефициенти?**

Такава беше идеята, че в резултат на изследването се получава осреднена оценка, която в рамките на едногодишния период ще бъде справедлива, защото от тази група ще получиш и по-леки, и по-тежки, и средни. Но наистина това усложнява системата. За в бъдеще ще се мисли.

За работните бланки – да се събират в папка в съда или да си вървят с делото?

Бланката, без да виждаш делото, не върши никаква работа. Бланките **ще си стоят с делото**, а когато се правят проверки ще се изисква делото и ще се гледа. Най-добре да се **сканират и да стоят по електронното дело.**

За произнасяния по 306, ал. 1, т. 4 – при произнасяне по веществени доказателства изисква много време, енергоемко и трудоемко е. Не се образува като самостоятелно производство съгласно ПАС, много често се пропуска да се направи по време на делото или по други причини, често се произнася друг съдия, различен от докладчика, който трябва да прочете и да се запознае с цялото дело.

В допълнителните произнасяния тогава, когато се извършват от съдия, различен от докладчика, който е приключил делото и не се е произнесъл по въпросите по чл. 301 от НПК, само за него да се отчита допълнителна дейност.

Първо - това да е по делото. Второ - ако делото е завършено от друг съдия е добре да има някаква допълнителна опция, например има ли промяна на докладчика. Т.е. тази допълнителна дейност, която няма да е висок коефициент

В допълнителните произнасяния трябва да има едно падащо меню с имената на всички съдии от отделението и да се нанася ръчно.

Там, където пише «прекратено», «решено» отдолу да има една допълнителна графа „допълнителни произнасяния“, където да има падащо меню с изброени тези 2-3 допълнителни неща и вдясно от тях да има опция за избор на съдия.

Когато друг съдия бъде отбелязан в това падащо меню „допълнително произнасяне“, този допълнителен коефициент по някакъв начин да се пренася на него, а не по делото.

Това е като тип индивидуални дейности. Така или иначе съдията се произнася със съдебен акт, може да се пише по кое дело е този съдебен акт. Може да се посочат какви са видовете допълнителни произнасяния, като начало ще бъде отворен списък и ще се допълва, докато в един момент вече ще стане окончателен списъкът, който ще се листва с видовете допълнителни произнасяния.

Тук да бъдат включени **всички произнасяния на съдията по всящо наказателно производство** – това са мерките по чл.270, които понякога стават като тежки заседания по големи дела с няколко подсъдими; разглеждането на едно искане за изменение на МН може да продължи цял ден или половин ден и т.н. Това са всичките производства, по висящото дело, по което съдията-докладчик се произнася – по чл. 69 отстраняване от длъжност, по чл.68, всичките производства по 73, ал. 3, 73а, 72, когато съдията-докладчик се произнася и по тези искания за обезпечителни мерки по ГПК, като глоби, конфискации или евентуално бъдещи разноски или граждански иск. Това е една допълнителна дейност, която изисква време, произнасяне от съдията със съдебен акт, който в повечето случаи подлежи на съдебен контрол и смятам, че това трябва да е отчетено като допълнителна натовареност по всяко едно дело. Защото има големи дела, по които наистина допълнителната работа на съдията по това дело, която по никакъв начин не се отчита.

Дали можем да се обединим около една такава идея – това да се отчита като допълнителна дейност?

Принципно го решаваме: да се добави към делото допълнителен елемент/поле „допълнителна дейност“, от която да пада меню с листване на видовете допълнителни дейности; да има отметка, която да се отбелязва, ако по тази допълнителна дейност се произнася друг съдия, различен от съдията-докладчик. При активна отметка да пада меню със съдиите от отделението и да се избира съдията, произнесъл се по тази допълнителна дейност и съответният коефициент за тази доп.дейност да отива при него. Трябва да има и поле за момент/дата/ на извършване на тази доп.дейност, за да може, ако делото е например от 2015 г., а пък сега в 2017 г. се определят да речем разноски, което е един от видовете доп.дейност по 0,1 да си го получи този коефициент, въпреки че делото вече е приключено и

отчетено на съдията-докладчик в предишната или по-предишната година.

В деловодните програми се отразява всичко и е възможно да се сравни всяка една дейност, която е отразена в СИНС, дали я има и в деловодната програма.

Ситуация в която съдия в РС се произнасял по 140 ДОПК. Същата би била ситуацията по 159а, което може да касае и ОС. **Коефициентът за тежест на това произнасяне е 0,06.** Понеже колегата е приел, че не е компетентният местен съд го е прекратил и го е изпратил на друг съд, който е преценил, че е компетентен. Разбира се намален му е коефициентът съобразно правилата и всъщност, понеже **намаленият коефициент е 0,1** в програмата се е оказало, че **този колега по това дело има коефициент 0** ($0,06 \times 0,1 = 0,006$). Не е редно да има каквото и да е произнасяне и да няма нищо насреща по отношение на работата, която е положил колегата по това дело. Нисък е коефициентът, но все пак това е произнасяне, извършена е работа. Програмата го дава с коефициент „0“, т.е. все едно по това дело не е работено. Може да е твърде хипотетично, но е напълно възможно да се случи и с други дела.

Проблем има и с масовите отводи, когато целият съд се отведе, последният, който всъщност се произнася **взема коефициента на цялото дело в пълнота, без реално нищо да е правил по него и без да има основание да намали коефициента.** Последният, който се отвежда от съда – при него остава коефициентът. Това обикновено е колега от другото отделение, защото, ако имаме наказателно дело с отвод то минава първо през наказателна колегия, след това отива в гражданска и всъщност колега от гражданска ще натрупа коефициент на натовареност по дело, което е на наказателна колегия, по което нищо не е правил и аз нямам никакво основание да му намаля коефициента. Това също е проблем. Проблемът е технически – в намаляващите коефициенти да има допълнителен елемент – отвод на всички, или нещо от този род, и той ще се прилага само по отношение на последния отвел се съдия и тогава да остава коефициент 0. Защото реално причината да се отведеш е някаква обективна. **Приемаме, че това е 0. Като допълнителна част в намаляващите коефициенти.**

Прекратяване на ЧХ поради изтекла давност, но е имало произнасяне по граждански иски; прекратяване на наказателно производство при произнасяне по граждански иск - със стъпка 0,5

Друга хипотеза пак като ЧХ – колегата гледал, гледал, но е преценил, че е от компетентност на прокуратурата и го прекратява. **Няма го това основание в коригиращите коефициенти по чл. 287 /7/ НПК.**

Да се предвиди коригиращ коефициент в чл. 27, ако има приет за разглеждане граждански иск.

В „Други ЧНД“ да влезе **„Предложение до чужда държава да признае решение/присъда на български районен съд“** – това е от компетентността на РС. В номенклатурата е в 2300. След като го има за ОС, да го има и за РС. Рядко възниква, но възниква.

Колегата Терзийска имаше идея да се **разработят указания специално за коригиращите коефициенти**. Например е имала проблем как се броят листите, т.е. броят ли се листите от досъдебното производство. Явно има някъде проблеми, иначе при нас няма проблем.

Хората изпращат въпроси, общуваме си по имейли, изясняваме си нещата.

Има ли вариант да мислим за корекция на определени коефициенти? - Има, но нека не го правим толкова често. Нека да направим този първи анализ, ще генерираме справки направо от системата и няма да ви занимаваме. Като направим сравнение **включително с натовареност вътре в рамките на съда - наказателни и граждански, и общи между съдилищата** ще излезе и ще се види, ако има някъде нещо **фрапиращо**. Като се види, че някой е с 400 точки при положение, че за цяла година имаш 100 точки, значи за една година си свършил работа, която иначе трябва да свършиш за 4 години!?! Това означава, че в коефициентите има завишаване и ще видим на какво се дължи това, от които групи дела идва този скок и ще се фокусираме. Или обратното - може пък да се окаже, че наказателните са реалистични, а гражданските да са завишени, тъй като това навсякъде така излиза. По дело със 60 свидетели минимум, три дни разпити – и всичките коригиращи коефициенти да се приложат не може да се стигне дори единица. А примерно в гражданското се достига до 7-8.

Целта на този първи анализ е да се изведат тези дела по които наистина има значително завишение спрямо другите и това наистина е възможно да стане.

Обикновено нереалистичното повишаване на общата стойност се дължи на най-масовите дела - при 100 дела с висок коефициентът – това се вижда по арбитражните дела, беше скокообразно увеличило натовареността.

Тази първа година ще е пробна.

Концептуално системата ще си я развиваме. Нека за сега така да работи. Тя така или иначе в този вид функционира, но трябва да мислим след ново изследване, след като вече е работила системата един период. Като е работила 1-2 години системата и като се правят нови коефициенти ще има база за сравнение. При нови коефициенти махат се корекции или остават корекции само за изключителни случаи. Сега корекциите станаха едва ли не повече от коефициентите и чрез корекцията с увеличаващи и намаляващи се прави опит да се компенсира първоначалният коефициент на всяко едно дело, което не е вариант.

Най-лесният вариант е да се извадят примерно от най-масовите производства например 5 вида дела и да се направи проучване в 20 съдилища колко време отнема по тези дела. Ще се види времетраенето на производството и се казва: този коефициент е бил 0,06 - предлагаме да се увеличи на 0,1; или примерно, ако е 0,5 се намалява на 0,3. И тогава вече по дела, по видове ще се прави вътрешна корекция. По-лесно ще бъде така и в никакъв случай не трябва да бъде „на око“. Избират се 10-15 вида дела различни модели – ЧНД, АХ, ОХ, избират се освен тези съдилища които имат представител в групата и още някои други, които са задавали съответни предложения за коефициенти. И когато след време се коментират тези дела ще се каже: ето – предложението води от 0,5 на 0,7.

Делата за СРС – някои са по 10 тома – коефициентът е много нисък. Съдебният акт по прокурорските дела, по които съдът се произнася за унищожаване на материалите - това е допълнителна дейност, която не се отчита по никакъв начин.

Срещата приключи в 12.30 часа.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА КСКНСС: /п/**

КАЛИН КАЛПАКЧИЕВ

Изготвил: .../п/.....

***Емилия Петкова** - гл. експерт статистически анализ,
отдел „САОД“, дирекция „ИТСС“, АВСС,
експертен сътрудник към КСКНСС*